

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-440

5.5.2021

If Skadeforsikring NUF

Lystbåt/fiskebåt

Tapet propellanlegg – tilfeldig, plutselig ytre hendelse? – unntak for tæring?

Sikrede meldte om tap av propell på sin fritidsbåt den 26.8.19. Tapet hadde ifølge sikrede oppstått i forbindelse med at båten hadde kjørt på en stor tømmerstokk i vannet. Selskapets takstmann befarte skaden og konkluderte med at tæring var årsaken til at propellen og deler av propellakselen falt av. Som følge av dette avslo selskapet erstatning under henvisning til at det i vilkårene var unntatt dekning for den delen av skaden som skyldes tæring. Sikrede var uenig og anførte at offeranodene på propellakselen ble kontrollert hvert år, senest i mai 2019. Nemnda kom til at tapet ikke var dekningsmessig da unntaket for tæring kom til anvendelse.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 111 539

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tapet propellanlegg.

Sikrede har tegnet båtforsikring i selskapet med følgende dekning:

4 HVILKE SKADER DEKKES

...

4.4 Kaskoforsikring

Dekker skader som har oppstått plutselig som følge av:

- sammenstøt og kollisjon

...

- annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse

...

5 HVILKE SKADER DEKKES IKKE

5.1 Generelle unntak

...

- Den del av skaden som skyldes materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Dog erstattes følgeskaden dersom årsaken til skaden faller inn under punkt 4.2 - 4.4.

Sikrede meldte om skade på båten per telefon til selskapet den 26.8.19. I notatet fra samtalen fremgår følgende:

Kjørte på en stor tømmerstokk og mistet propellen

5 - 7 knop

Han så tømmerstokken etterpå

Han vet ikke om det er andre skader.

Han fikk en til å slepe

Han gir beskjed om verksted når dn er kommet opp

Selskapet oppnevnte takstmann L.C.B. for å besiktige båten. Fra takstrapport datert 13.12.19 hitsettes:

Hendelse/skade/årsak/orientering

Ft sier han har kjørt på en tømmerstokk, men det er ikke avdekket spor eller skader som vitner om noe slikt. Han mistet all fremdrift og fikk assistanse fra redningsselskapet med boksering til kai der han har satt båten i opplag. Propell og en del av propellakselen mangler. Propellakselen har tæret nærmest helt av, og det er primærårsaken til at dette er savnet. Alle offeranodene er også borte.

Det utelukkes ikke at han kan ha truffet noe i sjøen som har utløst det avgjørende bruddet på propellakselen, men dersom denne hadde vært fri for tæring, ville det da erfaringsmessig vært sannsynlighetsovervekt for at en skade på propellen ville vært reparabel.

Ft er orientert om at årsaksforholdet åpner for redusert erstatning, og han er blitt anbefalt å søke etter brukte deler for å få den reparert. Han er mekaniker selv, og ønsker således å gjøre arbeidet for egen hånd. Øvrige deler på propellanlegget er sterkt preget av elde og korrosjon.

Vedlikeholdet på båten har også vært forsømt en del, og han har forklart at det skyldes en nedsatt helsetilstand.

Båten har ikke vært på land i år etter at den har ligget i opplag på sjøen siden i fjor. Har gjort avtale om at ft tar kontakt etter demontering for ny vurdering.

29.11.2019:

Vært på G... i forbindelse med en annen sak, og besiktiget denne båten samtidig (utvendig). Ny propell og propellakselen er montert på plass, og den gamle propellakselen lå på bakken utenfor båten. Den er hardt angrepet av tæring som tidligere forklart. Senterakselen er tatt ut, og bruddflatene er enklere og se. Det er tæret så godt som helt gjennom akselen. Ingen tegn til vridning eller påvirkning kunne avdekkes visuelt. Tæring er utvilsomt årsaken til at propellen og litt av akselen er savnet. Det er nå ytterligere bekreftet og dokumentert. I mangel av offeranoder har propellakselen åpenbart blitt svakeste ledd og hardest angrepet med brudd og tap av propell som resultat.

Basert på egne erfaringer kan jeg ikke se at en forsikringsgiver har erstatningsansvar for noe som helst i dette tilfellet.

Sikrede fremsatte krav om erstatning den 2.12.19 og vedla fakturaer for propellanlegg samt utførte arbeider med totalt kr 111 539.

Selskapet avsto kravet 20.12.19 under henvisning til at vilkårene pkt. 5.1 hadde unntak for den delen av skaden som skyldes tæring.

Sikrede var uenig i selskapets og takstmannens vurdering og skrev bl.a. i brev av 30.4.20 at offeranodene på propellakselen ble kontrollert hvert år, senest i mai 2019.

Selskapet fastholdt sin tidligere avgjørelse 12.5.20. Sikrede klaget saken inn for selskapets kundeombud, som opprettholdt avgjørelsen etter en ny vurdering den 14.7.20.

Sikrede krever dekning for tap av propell og anfører at propellen falt av da sikrede kjørte på en stor tømmerstokk i sjøen. Sikrede avviser at tæring er årsaken til propellhavariet ettersom propellens offeranoder blir kontrollert hvert år, senest i mai 2019. I alle tilfelle kan det ikke utelukkes at båten har blitt utsatt for hæverk/sabotasje ved at noen har klipt av offeranodene. Sikrede har opplevd hæverk ombord tidligere.

Selskapet avviser ansvar og viser til uttalelsene fra takstmann hvor det er konkludert med at propellakselen er hardt angrepet av tæring, uten spor av vridning eller ytre påvirkning. Det er ikke dokumentert at skaden skyldes en hendelse som er omfattet av forsikringen, og uansett er den delen av skaden som skyldes tæring unntatt henhold til vilkårene pkt. 5.1.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på propell.

Sikredes forsikring omfatter "skader som har oppstått plutselig" som følge av bl.a. "sammenstøt og kollisjon" og "annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse", men har unntak for:

- Den del av skaden som skyldes materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Dog erstattes følgeskaden dersom årsaken til skaden faller inn under punkt 4.2 - 4.4.

Slik saken er opplyst legger nemnda til grunn at sikrede mistet propellen da han kjørte på en stor tømmerstokk med en fart på ca. 5–7 knop. Takstmannen har følgende omtale av skaden:

Ft sier han har kjørt på en tømmerstokk, men det er ikke avdekket spor eller skader som vitner om noe slikt. Han mistet all fremdrift og fikk assistanse fra redningsselskapet med boksering til kai der han har satt båten i opplag. Propell og en del av propellakselen mangler. Propellakselen har tæret nærmest helt av, og det er primærårsaken til at dette er savnet. Alle offeranodene er også borte.

Det utelukkes ikke at han kan ha truffet noe i sjøen som har utløst det avgjørende bruddet på propellakselen, men dersom denne hadde vært fri for tæring, ville det da erfaringsmessig vært sannsynlighetsovervekt for at en skade på propellen ville vært reparabel.

Ft er orientert om at årsaksforholdet åpner for redusert erstatning, og han er blitt anbefalt å søke etter brukte deler for å få den reparert. Han er mekaniker selv, og ønsker således å gjøre arbeidet for egen hånd. Øvrige deler på propellanlegget er sterkt preget av elde og korrosjon.

Vedlikeholdet på båten har også vært forsømt en del, og han har forklart at det skyldes en nedsatt helsetilstand.

Båten har ikke vært på land i år etter at den har ligget i opplag på sjøen siden i fjor. Har gjort avtale om at ft tar kontakt etter demontering for ny vurdering.

29.11.2019:

Vært på G... i forbindelse med en annen sak, og besiktiget denne båten samtidig (utvendig). Ny propell og propellaksen er montert på plass, og den gamle propellakselen lå på bakken utenfor båten. Den er hardt æri er enklere og se. Det er tæret så godt som helt gjennom akselen. Ingen tegn til vridning eller påvirkning kunne avdekkes visuelt. Tæring er utvilsomt årsaken til at propellen og litt av akselen er savnet. Det er nå ytterligere bekreftet og dokumentert. I mangel av offeranoder har propellakselen åpenbart blitt svakeste ledd og hardest angrepet med brudd og tap av propell som resultat.

Basert på egne erfaringer kan jeg ikke se at en forsikringsgiver har erstatningsansvar for noe som helst i dette tilfellet.

Unntaket gjelder den del av skaden som "skyldes" tæring. Dette betyr at tæring må være en nødvendige betingelse for skaden. Nemnda forstår taksten slik at tæring var en nødvendig betingelse for at propellen falt av, og også årsaken til at alle anodene er borte. I så fall er skaden unntatt fra dekning. Dette må gjelde selv om den utløsende årsaken til at propellen falt av var sammenstøt med en tømmerstokk eller annen årsak som er omfattet av forsikringen. Unntaket forutsetter at skaden i utgangspunktet er dekket av forsikringen og må derfor gjelde også om den unntatte årsaken samvirker med en dekket årsak, jf. f.eks. FinKN 2020-845. I motsatt fall ville unntaket ikke ha noen selvstendig betydning.

Sikrede viser til at tæring ikke kan være årsaken til propellhavariet fordi propellens offeranoder blir kontrollert hvert år, og da senest i mai 2019. Dette er ikke tilstrekkelig til å dokumentere at selskapets takst er feil.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).